

عنوان مقاله:

مقایسه دو ترجمه فارسی نصرالله منشی و محمد بخاری از کلیله و دمنه عربی ابن مقفع با تکیه بر نظریه ترجمه یوجین نایدا (موردکاوی):
باب زاهد و راسو

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی، دوره 10، شماره 22 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

غلامرضا کریمی فرد - دانشیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

حمیدرضا پیرمردیان - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

علی بابائی دم طسوج - دکترای زبان و ادبیات عربی دانشگاه شهید چمران اهواز و مدرس دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

خلاصه مقاله:

کتاب کلیله و دمنه را برزویه طبیب به پهلوی و دو سده بعد ابن مقفع به عربی برگرداند. بعدها در سده ششم هجری به دلیل از بین رفتن اصل پهلوی، همین ترجمه عربی اساس کار ترجمه مترجمانی چون نصرالله منشی و محمد بن عبدالله بخاری قرار گرفت. این مقاله درصدد است که با تکیه بر شیوه وصفی-تحلیلی و براساس نظریه یوجین نایدا در زمینه ترجمه، شباهت‌ها و تفاوت‌های دو ترجمه مذکور را با تکیه بر باب «زاهد و راسو» بررسی و میزان انطباق این ترجمه‌ها را با نظریه مذکور واکاوی کند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد هر دو مترجم با فاصله گرفتن از ترجمه لفظ به لفظ که در آن زمان بسیار معمول بوده با تکیه بر مهارت سخنوری و ایجاد برخی تعديلات، خواننده را غرق گفتمان داستان کرده‌اند؛ اما نصرالله منشی دغدغه بیشتری در زمینه ایجاد تأثیر و انتقال پیام اصلی متن به مخاطب داشته است. بنابراین، تعديلات بیشتری در ترجمه ایجاد کرده و در این راه آیات قرآنی، احادیث، اشعار و امثال عربی را به متن ترجمه خود افزوده و به خصوصیات ترجمه پویا در نظریه نایدا نزدیک‌تر شده است. این در حالی است که بخاری که بنا بر دستور شاه -مخاطب ترجمه وی- مأمور پایبند ماندن به متن اصلی بوده با باقی‌ماندن در حصار جزئیات و چارچوب داستان‌ها به ویژگی‌های ترجمه صوری نایدا متمایل است؛ او نیز گاه به خاطر تفاوت‌های بین‌زبانی و بین‌فرهنگی، تغییرات اندکی در متن ترجمه ایجاد می‌کند که بسامد و میزان این تغییرات در مقایسه با ترجمه منشی بسیار اندک است.

کلمات کلیدی:

کلیله و دمنه، ابن مقفع، نصرالله منشی، محمد بن عبدالله بخاری، ترجمه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1127543>

